

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 8892-10-17 נ' [redacted] ואח'
66588-01-18

1

בפני כב' השופט ליאור ברינגר

התובעת

[redacted], ת.ז. [redacted]
ע"י בייכ עו"ד יהושע רוזנצוויג
נגד

הנתבעים

1. [redacted], ת.ז. [redacted]
ע"י בייכ עו"ד ורדה חקלאי
2. [redacted], ת.ז. [redacted]

2

3

פסק דין

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

1. לבני הזוג [redacted] (להלן: "סבא וסבתא") נולדו שני ילדים: [redacted] (להלן: "אילנה") ו-[redacted] (להלן: "עמית").
הערה: יהושע הוא עו"ד יהושע רוזנצוויג שמייצג את התובעת בתיק זה.
2. [redacted] נולדו שני ילדים: [redacted] (להלן: "אילנה") ו-[redacted] (להלן: "עמית").
(נתבע 2).
3. [redacted] נולד ילד אחד, [redacted] (להלן: "אילנה") - נתבע 1).
4. ביום 22.9.1985, כתבו סבא וסבתא צוואה בכתב ידם. הצוואה נכתבה על ידי שניהם במסמך אחד ונחתמה על ידם. בצוואה קבעו סבא וסבתא כי "במקרה של מות אחד מאיתנו, הצד הנשאר הוא הבעל של כל הרכוש. במקרה של מות שנינו, רצוננו הוא; המגרש הנמצא בחולון מספר 151/67520 - לנכדים [redacted], ת.ז. [redacted], ת.ז. [redacted]. את כל יתר הרכוש הורישו סבא וסבתא בחלקים שווים לשני ילדיהם [redacted] ו-[redacted] (להלן: "הצוואה הראשונה")."
5. סבא נפטר ביום 29.12.2001, וביום 23.6.2002 ניתן צו קיום לצוואתו.
6. כ-4 חודשים לאחר שסבא נפטר וכחודשיים לפני שניתן צו קיום לצוואתו חתמה סבתא על צוואה חדשה, צוואה מיום 23.4.2002, צוואה מודפסת שנחתמה בפני שני עדים, אחד מהם עורך דין (להלן: "צוואת סבתא").
7. סבתא נפטרה ביום 30.6.2013 וביום 12.10.2014 ניתן צו קיום לצוואת סבתא.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 8892-10-17 נ' [REDACTED] ואח'
66588-01-18

- 1 8. צוואת סבתא אינה שונה במהותה מהצוואה הראשונה, למעט שינוי משמעותי אחד שמצוי
2 במחלוקת במשפט שמתנהל בפניי: בצוואה הראשונה ציוו סבא וסבתא את המגרש לשני
3 נכדיהם [REDACTED] ואילו בצוואת סבתא היא ציוותה את אותו המגרש ל-3 נכדיהם של סבא
4 וסבתא, [REDACTED] ו[REDACTED].
5 ועל כך המחלוקת בתיק זה.
6
- 7 9. שני הנכדים [REDACTED] טוענים כי הצוואה הראשונה נוסחה בהתאם לסעיף 42 לחוק הירושה,
8 תשכ"ה-1965. כלומר, שמדובר במצב של "יורש אחר יורש". כוונת סבא וסבתא הייתה
9 לכאורה שאם אחד מהם ימות השני יירש אותו אולם לאחר ששניהם ימותו יירשו את המגרש
10 שני הנכדים - [REDACTED].
11 לאור האמור, ככל שטענת [REDACTED] תתקבל סבתא לא הייתה רשאית לשנות את ההורשה
12 שנקבעה בצוואה הראשונה, ולא הייתה רשאית לקבוע בצוואתה שהמגרש יחולק לשלושה
13 חלקים שווים בין שלושת הנכדים.
14
- 15 10. הנכד [REDACTED] טוען אחרת. לשיטתו הצוואה הראשונה אינה מסוג של "יורש אחר יורש", אלא
16 "יורש במקום יורש" כאמור בסעיף 41 לחוק הירושה. ככל שטענתו של [REDACTED] תתקבל
17 המשמעות היא שלאחר שסבא נפטר ירשה אותו סבתא, היא הייתה רשאית לצוות את המגרש
18 כפי רצונה וכך עשתה.
19
- 20 11. המחלוקת המשפטית אם כך היא האם הצוואה הראשונה היא מסוג "יורש אחר יורש" או
21 "יורש במקום יורש".
22
- 23 12. מניתוח מילולי של הצוואה הראשונה עולה המסקנה כי מדובר בצוואה מסוג "יורש במקום
24 יורש". הצוואה מנוסחת כך שבסעיף 1 נקבע כי אם אחד מבני הזוג ימות השני יירש את כל
25 הרכוש של שניהם ואילו בסעיף 2 כתוב שאם במקרה שני הצדדים ימותו, הרכוש יחולק
26 כאמור בצוואה. כלומר, לא נרשם בצוואה שבמקרה שאחד מבני הזוג ימות יירש אותו האחר,
27 ולאחר מות האחר יירשו ילדיהם או נכדיהם. הניסוח הוא "במקרה של מות שנינו". כלומר,
28 הצדדים צפו אפשרות ששניהם ימותו באותו מועד והתייחסו לזהות יורשיהם במקרה כזה.
29 לפיכך, הפירוש המילולי נוטה לכיוון של "יורש במקום יורש" ולא "יורש אחר יורש", מה
30 שאיפשר לסבתא לשנות את זהות היורשים בצוואתה.
31
- 32 13. נימוק נוסף התומך במסקנתי הנ"ל הוא שצוואת סבתא הוגשה לכ"ב הרשם לענייני צוואות
33 וירושות וניתן לה צו קיום ביום 12.10.2014, ללא שמי מהצדדים התנגד לכך. ככל ומי
34 מהצדדים סבר שסבתא לא הייתה רשאית לנסח את צוואתה כפי שניסחה ולא הייתה רשאית

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 8892-10-17 נ' [REDACTED] ואח'
66588-01-18

- 1 לטטות מהוראות הצוואה הראשונה, היה על אותו אדם להתנגד לקיומה של צוואת סבתא,
2 מה שלא נעשה.
3
4 14. זאת ועוד: ביום 23.5.2019 ביקש נתבע 1 לצרף מסמך נוסף לראיותיו. המסמך הוא טיוטת
5 צוואה שנרשמה לכאורה בשנת 2007 (להלן – "הטייטה"). הנתבע טוען כי מי שניסח והכין
6 את הטייטה הוא עו"ד יהושע רוזנצוויג שהתכוון להחתיים עליה את הסבתא. על פי נוסח
7 הטייטה, לו הייתה נחתמת היה גדל חלקו של עו"ד רוזנצוויג בעיזבון הסבתא, על חשבון
8 אחותו [REDACTED] הנתבע טען באמצעות אמו, [REDACTED] כי הטייטה נוסחה ונערכה כאמור על ידי בא
9 כוח התובעת וציין כי על גבי הטייטה ישנם מספר מילים בכתב יד, זהו כתב ידו של עו"ד יהושע
10 רוזנצוויג. הנתבע מבקש ללמוד מכך שגם לדעתו של עו"ד רוזנצוויג, הסבתא לא הייתה מנועה
11 מלשנות את צוואתה, זאת מכיוון שבטייטה נרשם לגבי המגרש שהוא מתחלק לשלושת
12 הנכדים בחלקים שווים: [REDACTED] א[REDACTED] [REDACTED] כמו בצוואת סבתא.
13
14 15. ביום 2.7.2019 הגיב נתבע 2 לבקשה ובסעיף 3 לתגובתו אישר כי הטייטה נערכה על ידי עורך
15 דין רוזנצוויג, כפי שנטען.
16
17 16. ביום 10.7.2019 הוגשה תגובת התובעת על ידי בא כוחה עו"ד יהושע רוזנצוויג. בתגובה אין
18 הכחשה כלשהי שהמסמך נערך והוכן על ידי עו"ד רוזנצוויג. כל שנטען בתגובה הוא שהטייטה
19 אינה רלוונטית למחלוקת בתיק דנן, מדובר בטייטה בלבד ולכן אינה רלוונטית. עוד מוסיף
20 ורושם בא כוח התובעת בתגובתה כי הוא אינו מסתיר דבר מבית המשפט וכי המטרה היחידה
21 של הנתבע בצירוף הטייטה כראייה היא להכפיש את עו"ד רוזנצוויג.
22
23 17. ביום 18.8.2019 אישרתי לצרף את הטייטה כראייה לתיק, תוך שרשמתי בהחלטתי כי העדים
24 שנחקרו עד כה השיבו בחקירתם שאינם מכירים את המסמך (התובעת ונתבע 2). עוד ציינתי
25 כי אמו של נתבע 1 ([REDACTED]) טרם נחקרה ולכשתיחקר ניתן יהיה לחקרה גם אוזות הטייטה,
26 הואיל והיא זו שמוזעת לכל הפרטים הנוגעים לטייטה ונטענים על ידי נתבע 1.
27
28 18. ביום 28.4.2021 התקיים דיון בו נחקרה [REDACTED] על ידי בא כוח התובעת, עו"ד יהושע רוזנצוויג.
29 העדה לא נשאלה ולו שאלה אחת בדבר הטייטה.
30
31 19. מהאמור לעיל עולה כי עו"ד רוזנצוויג לא הכחיש ולא חקר אודות הטייטה ולכן אני מסיק כי
32 הוא אינו כופר בכך שהוא זה שערך והכין את הטייטה, כטענת נתבע 1.
33
34 20. מכך ניתן להסיק שגם להבנתו ולדעתו המשפטית של עו"ד יהושע רוזנצוויג, אבי התובעת ובא
35 כוחה, הסבתא לא הייתה מנועה לצוות כפי שציוותה וצוואת סבתא נחתמה לדעתו כדן, כפי
36 שטוען נתבע 1.
37

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 8892-10-17 נ' [REDACTED] ואח'
66588-01-18

21. עם זאת, יש לזכור שעו"ד רוזנצוויג אינו צד לתיק, הוא מייצג בתיק כעורך דין למרות היותו אבי התובעת. לכן לא מדובר "בהודאת בעל דין". נוסף לכך, גם אם זו דעתו המקצועית של עורך הדין, כאשר הוא מייצג צד הוא רשאי לטעון ולנסות לשכנע את בית המשפט גם כשטיעונו עומד בניגוד לדעתו האמתית. ולחזכיר: לא מדובר ב"שקר", אלא ב"הבעת דעה".
22. מעבר לאמור לעיל, כאשר מדובר בפרשנות משפטית של מסמך (הטיוטה) בית המשפט הוא שפוסק במחלוקת, לא הצדדים ובאי כוחם. כך למשל ייתכן מצב בו עורך דין רוזנצוויג סבור שצוואת סבתא נערכה כדין ואילו בית המשפט יפסוק שהצוואה לא נערכה כדין בהתאם לפרשנות המסמך על ידי בית המשפט. לכן איני מייחס חשיבות לטיוטה, בפרט לאור דעתי לפיח צוואת סבתא נערכה כדין, ללא קשר לטיוטה ולהשלכותיה.
23. לאמור לעיל יש להוסיף כי העיקרון הבסיסי ביותר בדיני צוואות הוא כי יש לקיים את רצון המצווה. בזמן שסבא וסבתא כתבו את הצוואה הראשונה, ביום 22.9.1985, היו להם שני נכדים בלבד, [REDACTED] ו[REDACTED]. טרם נולד אותה עת ויום לידתו הוא 20.7.2000, כ- 15 שנים לאחר מכן. לכן ברור מדוע סבא וסבתא הורישו בצוואה הראשונה את המגרש ל[REDACTED] ו[REDACTED] בלבד ולא ל[REDACTED].
24. טוענים שסבא נפטר כשנה וחצי לאחר ש[REDACTED] נולד ולפיכך יכול היה לתקן את הצוואה הראשונה לו רצה בכך ומשלא עשה זאת, יש להסיק שלא רצה לעשות כך. הם מחזקים את טענתם בכך שסבא וסבתא תיקנו את הצוואה הראשונה ביום 16.11.1997 (3 שנים לפני ש[REDACTED] נולד), עת שמחקו את המילה "מכוננית" מהצוואה. [REDACTED] טוענים שסבא וסבתא החליטו בשנת 1997 לתת את מכונניתם לבתם [REDACTED] ולכן מחקו את המכוננית מהצוואה הראשונה.
25. טוענים שסבא וסבתא היו מודעים לאפשרות של תיקון צוואה אולם לשיטתם הצוואה הראשונה לא תוקנה על ידם בכוונה תחילה בנוגע למגרש [REDACTED] טוענת שסבא וסבתא כעסו על בתם [REDACTED] ולכן רצו לנשל את בנה [REDACTED] מהמגרש (ראה סעיף 21 לתצהיר עדותה הראשית של [REDACTED] ובחקירתה הנגדית ביום 14.5.2019). לטענת [REDACTED] ניהלה רומן עם גבר ונולד לה ילד ממנו [REDACTED]. הסתירה מהוריה את זהותו של אותו גבר ולכן סבא וסבתא כעסו עליה. טענתה זו של [REDACTED] אינה מתיישבת עם האמור בסעיף 22 לתצהירה, בו היא מתארת כיצד סבא וסבתא קנו ל[REDACTED] פנטהאוז מפואר בזמן שהייתה בהריון עם [REDACTED] ונתנו לה את רכבם במתנה. הכיצד? אם סבא וסבתא כל כך כעסו על [REDACTED] עד שביקשו לנשל את בנה מצוואתם, מדוע נתנו לה באותה עת דירה מפוארת ומכוננית במתנה?
26. מתארת בתצהירה כיצד סבא וסבתא אהבו מאוד את [REDACTED] התינוק. ראה לענין זה סעיפים 15-18 לתצהירה, מה שעומד בסתירה לטענה שסבא וסבתא רצו לנשל את [REDACTED] מצוואתם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 8892-10-17 נ' [redacted] ואח'
66588-01-18

27. טענה נוספת [redacted] והיא ש[redacted] השפיעה על סבתא לרעה בכדי לגרום לה לשנות את הצוואה הראשונה. גם טענה זו אינני מקבל, ראשית מכיוון שטענה להשפעה בלתי הוגנת יש לטעון במסגרת התנגדות לקיום צוואה ומשהתנגדות כזו לא הוגשה אין לה מקום בחליך שבפניי. שנית, הטענה נטענה ללא ביסוס כלשהו כאשר מתצהיריהם של [redacted] ו[redacted] עולה באופן מפורש שלא מדובר בידיעה כלשהי של מי מהם אלא בספקולציות והשערות לא מבוססות כלל, הסותרות את האמור בתצהיריהם שלהם. לעניין זה ראה בחקירתה הנגדית של [redacted] ביום 14.5.2019 כאשר היא טוענת שלפי הרגשתה כנראה שדודה [redacted] עשתה לסבתא מניפולציה רגשית. כך התנסחה [redacted] גם בתצהירה כאשר אין לה ידיעה ספציפית בנוגע להשפעה כלשהי אלא השערות בלתי מבוססות בלבד. ראה לעניין זה סעיף 22 לתצהירה של [redacted] שלישית, מתארת בתצהירה כיצד לאחר הולדת [redacted] חל ריחוק בין [redacted] להוריה בעוד שחבן [redacted] (אביהם של [redacted]) היה הקרוב ביותר לסבא וסבתא, הוא זה שהתראה איתם באופן שוטף ולעתים תכופות; הוא שתמך בהם וזיה איתם בקשר רצוף. בנסיבות אלה קשה להבין מדוע מתבקש להסיק כי דווקא לבת [redacted] הייתה "כנראה" השפעה על סבתא יותר מאשר לבן [redacted].
28. הנכד [redacted] הגיש שני תצהירים בהליך זה: תחילה הגיש תצהיר באמצעות עורך דין. לאחר מכן הגיש תצהיר נוסף בכתב יד שאומת על ידי מזכירת בית המשפט. לא ביקש רשות להגיש תצהיר נוסף אולם שעה שלא התבקשתי להוציא את התצהיר מהתיק, הוא מהווה חלק מעדותו של [redacted]. בתצהירו העלה [redacted] מספר טענות, כולן מתייחסות לצוואת סבתא ובכולן טען שסבתא הושפעה השפעה בלתי הוגנת על ידי [redacted] ראה לעניין זה סעיפים 4, 5, 6 לתצהירו של [redacted] שהוגש לביהמ"ש ביום 31.3.2019. אינו בוחל במילים, הוא טוען כי צוואת סבתא נכפתה עליה בחוסר צלילות דעת מצידה, ככל הנראה בשל עו"ד ממולח שהזיח את [redacted] לפעולות נזילות שכאלה. בחקירתו הנגדית ביום 14.5.2019 הודה [redacted] שכבר בשנת 2014 ידע מאביו על צוואת סבתא, אולם לא התנגד לצוואה כי בסמוך לאחר מכן הוא נסע לחו"ל לתקופה של 3 שנים. גם כש [redacted] חזר מחו"ל הוא לא ניסה לפעול נגד צוואת סבתא וכל שביקש הוא לממש את הצוואה ולקבל את חלקו במגרש על פי צוואת סבתא. לדבריו, הוא פנת לרשם המקרקעין לצורך רישום הבעלות במגרש עפ"י הצוואה, התקבל אצל הרשם בכבוד והונחה לפניו תקרובת של כריכים ומיני מתיקה. באותו מעמד נאמר לו על ידי הרשם כי יתכן שמדובר בצוואה מסוג יורש אחר יורש ולפיכך חלקו במגרש 50% ולא 33%.
29. עד לאותו רגע סברו לכאורה כל בני המשפחה שצוואת סבתא נחתמה כדין ואיש לא התנגד לה. עתה, לפתע העלה מישהו זר, לא מבני המשפחה, אפשרות אחרת. ומכאן העניינים החלו להתדרדר.
30. התנסח בתצהירו בצורה לא מכוונת כלפי [redacted] הטיח בה האשמות חמורות ללא בסיס עובדתי כלשהו ובחקירתו הנגדית בבית המשפט העלה לפתע טענה חדשה שלא נטענה קודם

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

ת"ע 8892-10-17 נ' [REDACTED] ואח'
66588-01-18

- 1 לכן: לדבריו הוא גר ברמת גן בשנה האחרונה לחייה של סבתא וראה את דודתו [REDACTED] ובנה
2 [REDACTED] משפיעים לרעה על חסבתא ועושים עליה מניפולציות כדי לנגוס בירושתה. הדברים
3 אינם מבוססים כלל וכאמור לא נרשמו בשני התצהירים שהוגשו על ידי [REDACTED]. ראה לדוגמא
4 דבריו של [REDACTED] כפי שמשקפים מפרוטוקול הדיון מ-14.5.2019, עמוד 19, שורה 4 "אני מניח"
5 שהפעילו עליה לחץ. [REDACTED] טוען שהסבתא סבלה מאלצהיימר ולכן לכאורה לא הייתה כשירה
6 לערוך צוואה. אלא שלדבריו היא חלתה בשנת 2008 (שם עמוד 18, שורה 22) בעוד צוואת
7 סבתא נחתמה בשנת 2002. לפיכך טענתו זו של [REDACTED] אינה רלוונטית.
8
9 31. סיכומו של דבר, מכל האמור לעיל עולה כי הצוואה הראשונה נערכה באופן של יורש במקום
10 יורש ולא יורש אחר יורש ולפיכך צוואת סבתא תקפה, כפי שפירטתי לעיל. עוד עולה מכל
11 האמור לעיל כי פרשנות הצוואה הראשונה כפי שנטענה על ידי התובעת אינה נכונה ולכן
12 התביעה בתיק 8892-10-17 נדחית. לעומת זאת, התביעה בתיק 66588-01-18 מתקבלת
13 ולפיכך ניתן בזה פסק דין חצהרתי כי המגרש הנמצא בחולון מספר 151/67520 שייך לשלושת
14 הנכדים: [REDACTED], [REDACTED] ו[REDACTED] כפי שנקבע בצוואת סבתא.
15
16 32. לאור התוצאה אליה הגעתי, אני מחייב את התובעת, [REDACTED], לשלם לנתבע 1 [REDACTED]
17 הוצאות משפט בסך של 50,000 ₪.
18
19 33. המזכירות תסגור התיקים שבכותרת ותמציא לצדדים את פסק הדין.
20
21 34. פסק הדין מותר לפרסום לאחר התממה.
22
23 ניתן היום, כ"א אייר תשפ"ב, 22 מאי 2022, בהעדר הצדדים.
24

ליאור ברינגר, שופט

25
26
27
28
29
30
31